الف) عدم امکان رویت هلال؛ طبق مبنای لزوم قابلیت رؤیت هلال

23:14

اما مطالب فقهی؛ حالا که طلوع و غروبها یکی نیست، درصورتیکه مبنای شروع ماه قمری برای منطقه، وجود ماه در آسمان باشد...؛ در اینجا دو-سه کلمه به جای هم به کار رفته است. وجود، رؤیت هلال، تولد هلال، در آسمان باشد، معادل هم نیستند. خیلی تفاوت میکنند. مثالی که ایشان زدند این بود: در پانزدهم دی ماه در قم شب اول ماه خواهد بود، اگر تولد هلال هفده و هشت دقیقه باشد - هفده و نه دقیقه در قم غروب است - یک دقیقه به غروب مانده است. خُب در اینجا که هلال قابل رؤیت نیست. یعنی تولد هلال، سبب میشود که در بالای افق یک دقیقه، ماه داشته باشیم. اما اگر بگویید باید قابل رؤیت باشد، به اتفاق همه، ارتفاع هلالی که در یک دقیقه ای از افق قرار گرفته، کاری نمیکند که آن را قابل رؤیت کند. البته شرائط هم فرق میکند.

 میخواهم بگویم صرف تولد و صرف اینکه بالای افق هلال باشد کافی نیست. جلوتر عرض کرده بودم. برخی میگویند هلال باید در افق بلد طوری باشد که قابل رؤیت متعارف باشد. اینکه در یک دقیقه نیست. مخصوصاً اگر دائره افق را با این خط مقسم در نظر بگیریم، تفاوتهایی در زمان کل دائره افق با افق ترسی و امثال آن را دوباره ملاحظه کنید.

آیا وجود هلال یا وجود قمر بالای افق کافی است یا نه؟ من از فرمایشات حاج آقا (بهجت) به این صورت استفاده کردم که مبنای فقهی ایشان همین بود. یعنی ما به هر وسیلهای علم پیدا کنیم که در وقت غروب قم، بالای افق هلال باشد، کافی است. و حال اینکه این مبانء را خیلی ها به این صورت نمیپذیرند. تصریح میکنند. لذا ایشان به تلسکوپ قائل بودند. با این مبنایشان کاملاً موافق بود. میگفتند تلسکوپ چه کار میکند؟ تلسکوپ به ما میگوید که هلال بالای افق است. در قم بالای افق هلال هست. ما بیشتر از این نمیخواهیم. اما دیگران تصریح میکنند و میگویند اگر علم هم داشته باشیم که هلال بالای افق هست اما شرائط ارتفاع آن بهگونهای است که امکانیت رؤیت ندارد، فایده ندارد.

بازبینی #1
ایجاد شده 2 مه 2026 12:43:02 توسط ... .
به روزرسانی شده 2 مه 2026 12:43:26 توسط ... .